

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta ja laiksi rikoslain 46 luvun muuttamisesta

Johdanto

Ulkoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta ja laiksi rikoslain 46 luvun muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta. Samalla kumottaisiin nykyinen laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavan rikoslain 46 luvun sääntelyä. Esityksessä on kyse kansallisesta täydentävästä sääntelystä, joka on tarpeen kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821, jäljempänä vientivalvonta-asetus, soveltamisen tueksi.

Tarkoitus on, että lakimuutokset tulevat voimaan syksyllä 2024.

Tausta

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta säädetään kansallisesti kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetussa laissa (562/1996). Uuden vientivalvonta-asetuksen johdosta kansallista sääntelyä on tarpeen päivittää siten, että varmistetaan kansallisen sääntelyn yhteensopivuus EU-sääntelyn kanssa ja varmistetaan sääntelyn tehokas toimeenpano.

Tavoitteet

Lakiuudistuksen tavoitteena on kansallisen sääntelyn yhteensovittaminen vientivalvonta-asetuksen kanssa ja vientivalvonnan tehokkaan toimeenpanon varmistaminen. Esityksessä ehdotetaan säädettävän uusi laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta ja samalla kumottavan voimassa oleva kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annettu laki. Uuden lain sääntely vastaisi pääosin voimassa olevan lain periaatteita ja keskeisiä elementtejä. Lain rakenteeseen on kuitenkin tarpeen tehdä muutoksia, joiden johdosta olisi selkeintä uudistaa laki kokonaan.

Siltä osin kuin esimerkiksi luvanvaraisuudesta, ilmoitusvelvollisuuksista ja muista

toiminnanharjoittajien velvoitteista sekä esimerkiksi lupaharkinnasta säädetään vientivalvonta-asetuksessa, säännöksiä ei ole tarkoitus toistaa kansallisessa laissa. Lakiin on tarpeen ehdottaa EU-asetuksen edellyttämiä raportointi- ja asiakirjavaatimuksiin liittyviä säännöksiä. Lisäksi olisi tarpeen selkeyttää tiettyjä hakemusten käsittelyyn, hakemusten johdosta tehtäviin päätöksiin ja muutoksenhakuun liittyviä menettelyjä. Lakia on samalla tarkoitus kehittää siten, että varmistetaan vientivalvonnan tavoitteiden tehokas toteutuminen. Tämän johdosta ehdotetaan päivitettävän viranomaisten toimivaltuuksia vientivalvonnassa, minkä lisäksi lakiin ehdotetaan lisättävän kansallinen valvontaluettelo.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 22.12.2023 mennessä. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.um@gov.fi. Lausunnossa pyydetään käyttämään viitteenä asianumeroa VN/26656/2022.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja lausuntopalvelun kautta annetut lausunnot julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan ulkoministeriölle viimeistään 22.12.2023. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2024.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

lakimies Emilia Tiuttu, puh. +358 295 350 043 (20.12.2023 saakka)
lainsäädäntösihteerit Elina Ahtela, puh. +358 295 350 223
lakimies Carola Miller, puh. +358 295 350 584

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=UM008:00/2019> - Linkki hankesivulle:

<https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=UM008:00/2019> - Länk till projektsidor:

Liitteet:

[Luonnos - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta ja laiksi rikoslain 46 luvun muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast - Regeringens proposition till lag om kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden och lag om ändring av 46 kap. i strafflagen.pdf](#)

Jakelu:

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Amnesty
Elinkeinoelämän keskusliitto
Huoltovarmuuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Kaupan liitto
Keskusrikospoliisi
liikenne- ja viestintäministeriö
Maahanmuuttovirasto
Oikeuskanslerinvirasto
oikeusministeriö
opetus- ja kulttuuriministeriö
PIA ry
Poliisihallitus
puolustusministeriö
Pääesikunta
Rajavartiolaitos
Saferglobe
sisäministeriö
suojelupoliisi
Suomen pakote- ja vientivalvontayhdistys
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen yrittäjät
Säteilyturvakeskus
Teknisen kaupan liitto
Teknologiateollisuus
Tulli
Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanet
työ- ja elinkeinoministeriö
valtiovarainministeriö
Verohallinto

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tapio Tuomas
Ulkoministeriö

Miller Carola
Ulkoministeriö